

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om udskrivning af skat til amtskommunen.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 20) findes i tidenden sp. 437, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 107).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Ib Christensen, Flygaard, Grønborg, Mølgaard og Poul Westergaard (DR):*

Til § 1.

§ 1 affattes således:

„§ 1.

I lov om udskrivning af skat til amtskommunen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 103 af 21. februar 1973, foretages følgende ændring:

I § 2 udgår sidste punktum.“

Bemærkninger.

I modsætning til indenrigsministerens lovforslags intentioner om at sænke loftet over den amtskommunale grundskyld er hensigten med dette ændringsforslag at få det gældende loft helt fjernet.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Egon Jensen (S):

Jeg tror ikke, der er nogen grund til at fortsætte en lang debat omkring dette spørgsmål. Jeg sagde ved første behandling, at vi ikke ville medvirke, og det gælder stadig væk. Vi har den glæde, at efter udvalgsbehandlingen viser det sig, at det radikale venstre, centrum-demokraterne, socialistisk folkeparti og fremskridtspartiet alle sammen går imod regeringens forslag.

Vi kan ikke gå ind for det ændringsforslag, som er stillet af de konservative, og vi kan heller ikke gå ind for det ændringsforslag, som er stillet af retsforbundet, som simpelt hen ophæver loftet over den amtskommunale grundskyld.

Jeg skal ikke forlænge debatten, men bare sige, at vi vil stemme imod de ændringsforslag, der er stillet, og ved tredje behandling stemme imod lovforslaget som helhed.

Glistrup (FP):

Fremskridtspartiet mener, at skattetryk- ket i dette land ligger alt for højt. Vi finder det derfor særdeles væsentligt at få skattetrykket reduceret. Men for os er det ikke ligegyldigt, om det er den ene eller den anden del af skattetrykket, man tager fat på at lette. Vi ser helst, at det er indkomstskattetrykket, der lettes, fremfor alt det andet, og da vor vurdering ved første behandling var den, at dette forslag ved at sænke de faste skatter ville medvirke til, at indkomstskatterne i amterne meget let blev presset opad, gik vi imod regeringens forslag.

Siden da er der imidlertid sket den ulykkeligste begivenhed i Danmarkshistorien inden for de sidste mange måneder, nemlig at der er sluttet dette forlig, som fastfryser enhver fornuftig økonomisk udvikling i dette land et år frem i tiden, mellem venstre, socialdemokratiet, kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne.

Herefter er det for fremskridtspartiet særdeles meget mere væsentligt, om vi kan finde et grundlag, hvorpå dette forlig kan torpederes, og efter de udtalelser, der er kommet offentligt frem, er det blevet vort indtryk, at man muligt vil kunne undergrave dette forlig, hvis regeringens forslag bliver vedtaget. Derfor er den overvejende del af fremskridtspartiets gruppe nu indstillet på at stemme for regeringens forslag, idet vi dermed mener at kunne medvirke til en generel bedre udvikling af den økonomiske politik her i landet. Der er nogle i gruppen, der ikke deler den vurdering, og som derfor

[Glistrup.]

fastholder vor stilling fra første behandling.

Med hensyn til de to ændringsforslag, som er stillet henholdsvis af de konservative og af Danmarks retsforbund, er det således, at vi som udgangspunkt ser med en ganske god portion sympati på begge forslag, fordi de jo går ud på at lette amtsrådenes beføjelser til selv at bestemme i deres egne anliggender.

På den anden side kan vi ikke se væk fra, at forholdet er det i amtsrådene, at man meget vel kan tænke sig, at der vil være en gruppe, der majoriserer et forholdsvis stort mindretal i retning af at gøre enten de faste skatter særlig høje eller gøre de faste skatter særlige lave, alt efter hvordan nu amtsrådenes flertal fordeler sig. Amtsrådene repræsenterer jo en ret heterogen befolkning derved, at der i amtsrådene både er ejendomsbesiddere og partier, der ikke ser med så stor glæde på ejendomsbesiddernes forhold. Det har ført til, at vi i hvert tilfælde ikke tør eksperimentere ved at stemme for retsforbundets ændringsforslag, hvorimod det for mange af os er således, at vi kan støtte de konservatives ændringsforslag, mens andre heller ikke tør gå ind på de eksperimenter, som dette forslag åbner mulighed for.

Aksel Pedersen (V):

Det glæder mig da at konstatere, at vi allerede nu kan begynde at se, at vi kan få tilslutning til det lovforslag, vi kommer med.

Hr. Egon Jensen sagde ved første behandling af dette forslag, at man forærede 400 mill. kr. væk til jordbesidderne. Hr. Egon Jensen ser nok helt væk fra parcelhus-, boligblok- og fabriksarealer, som dog vil blive belastet med ca. 80 pct. af det beløb, der her er tale om.

Jeg tror, det er rigtigt at holde fast ved, at stigningen på landbrugsjord stadig væk er på 70 mill. kr. også med venstres forslag, så det er reelt et tal, der svarer til 16 pct. af den stigning, som har fundet sted af lønningerne på samme tid. 20 promille svarer til en stigning for hele landet på ca. 55 pct. af amtsgrundskylden, og det giver så yderligere knap 400 mill. kr. som nævnt.

Det undrede mig, at socialdemokratiet søger at skjule, at den største del af disse

skatter ligger på ikke-landbrugspligtig jord. Sagen er jo den, at ca. 320 mill. kr. lægges på byejordomme; de har en asocial virkning og fordyrer boligen, hvad enten man er ejer eller lejer. Det er muligt, at man kan bagatellisere dette problem, men skatten hviler uretfærdigt og socialt skævt. Jeg har prøvet at stille et eksempel op, der kan bevise det.

Hvis man i min hjemstedskommune nedsætter grundskylden, som er 18, til 13, vil det få en virkning på skatteprovenuet med 0,54 pct. For et pensionistægtepar, der sidder med en grundværdi på 25.000 kr., vil grundskatterne blive nedsat med 125 kr., og de personlige skatter vil stige ganske lidt, nogle få kroner. Men for en skalaindkomst på 125.000 kr. vil nedsættelsen af promillen betyde en stigning til stat, amt og kommuner med over 700 kr. i de personlige skatter. Disse store indkomster er godt dækket af en høj grundskyld.

For en gennemsnitslandmand, som han fremtræder i regnskabsberetningen med en grundværdi på 100.000 kr. og med en indkomst, som han også har i regnskabsberetningen, på 48.100 kr., vil en sænkning på 5 promille gøre, at han alt medregnet kommer af med 68 kr. mere i skat; det vil sige, at han overhovedet ikke er dækket af, at man sænker promillen.

Det må være muligt med disse eksempler at få andre til at erkende bagsiden af grundskyldsmedaljen. Pensionister vil i dette system være med til at nedsætte de højt-lønnedes indkomstskatter med næsten det samme beløb, som de selv betaler i grundskatter. Man siger, det er bagateller. Pensionister med grundværdier på 40.000 kr. er lette at finde efter den sidste vurdering. Foruden grundskatter til kommunen vil, afhængende af, hvor de bor, de 20 promille komme til at betyde 800 kr. til amtet. Efter det af venstre fremsatte forslag vil det gå ned til 600 kr., men de 200 kr. er ikke et ligegyldigt beløb på en minimal levefod. Yderligere letter de de velstående naboers indkomstskat — mon det føles særlig retfærdigt?

Jeg vil se bort fra indtrykket af, at fortalerne for de høje grundskatter måske ikke havde set dette. Alt det med, at man her rammer nogle store jordbesiddere, er vel en gammel travet, der bør ses i en ny

[Aksel Pedersen.]

belysning, al den stund deres andel ikke udgør 1 pct. af de samlede amtsgrundskatter. Vil man opretholde en socialt uretfærdig stigning på 55 pct. på amtsskatterne for at ramme folk, der bør rammes af et retfærdigt skattesystem i stedet?

Så virker den af venstre foreslåede stigning mere rimelig.

Det af det konservative folkeparti stillede ændringsforslag om at benytte de 15 promille som en overgrænse ser vi med sympati på, men må alligevel afvise det, idet fri ansættelse både i kommuner og i amter, selv om overgrænsen er 15 promille, vil give ret store udsving, og der vil i det mindste blive en vanskelighed, når to af hinanden uafhængige parter skal fastsætte promiller, som er flydende; man skal have en samordning for at kunne klare det.

Heri ligger også, at vi må tage meget skarpt afstand fra det ændringsforslag, som retsforbundet har stillet om amternes frie ret til at udskrive amtsskatter, selv om udtalelsen på den sidste amtsrådsgeneralforsamling viste, at amtsrådene er klogere end retsforbundet med hensyn til grundskatterne. Retsforbundets forslag vil give en meget væsentlig stigning, en opskrivning af grundskatterne, så vidt jeg kan regne ud med ca. 1,4 mia. kr. yderligere til det, vi har.

Til slut vil jeg gerne nævne, at grundskatternes forskelligheder gør, at nogle egne unddrager sig mere i statsskat end andre egne i landet.

Venstre må fastholde det forslag, vi er kommet med, som rimeligt på grund af den stærke stigning i grundværdierne, som også vil påvirke lejeværdien af egen bolig; 15 promille til amtskommunen må være nok.

Niels Helveg Petersen (RV):

Vi nærmer os jo med denne andenbehandling afslutningen på et specielt kapitel i venstre regeringens forslag, og en afslutning, som jeg efter alt, hvad der foreligger, tror bliver en lykkelig afslutning. Det var ikke noget godt forslag, der var fremsat; jeg skal ganske kort resumere de hovedindvendinger, der kan gøres gældende.

For det første at forslaget uundgåeligt ville forøge indkomstskattetrykket, for det

andet at forslaget kommer på et tidspunkt, hvor amterne havde gennemført deres planlægning, og hvor en ændring ville virke helt urimeligt over for amterne, således som der også er redegjort for det i henvendelser fra adskillige amter. For det tredje at det er en form for lempelse af jordbeskatningen, som virker på den måde, at lempelsen er større, jo mere jord man har. Jeg synes, hr. Aksel Pedersen helt glemte at fortælle i sin redegørelse for de sociale virkninger, hvorledes de sociale virkninger er for det helt store hartkorn af dette forslag; det blev ligesom borte i opregningen af disse vældige sociale skævheder, som den nuværende ordning var belemret med. Endelig for det fjerde finder vi i forslaget udtryk for en betænkelig indsnævring af kommunernes helt rimelige mulighed for at disponere på området. For det femte ville en gennemførelse af forslaget have haft uheldige virkninger på prisniveauet for fast ejendom.

Vi har derfor hele tiden været imod dette forslag og fundet, at det var fremsat på et forkert tidspunkt, og at det ville være skadeligt at gennemføre det.

Vi kan ikke støtte de stillede ændringsforslag. Om retsforbundets ændringsforslag, som er stillet uden for betænkningen, vil jeg gerne sige, at en formulering af loven, der ville tvinge amterne til at udskrive mindst halvdelen på grundskylden, jo ikke er udtryk for et frivillighedsprincip eller for en selvstændig overvejelse. Og efter min vurdering ville resultatet, hvis man vedtog retsforbundets ændringsforslag, blive, at man skulle udskrive halvdelen på grundskylden — og det er jo ikke det samme som at give en større frihed.

Der er i det radikale venstre sympati for, at amterne skal have friere adgang, end de har i øjeblikket, til at operere på grundskyldpromillerne. Det er et spørgsmål, som vi ikke mener kan løses i denne omgang, men et spørgsmål, som der ved anden lejlighed kan vendes tilbage til.

H. C. Toft (KF):

Forslaget om at nedsætte den maksimale grundskyldpromille til amterne fra 20 til 15 har det konservative folkeparti selv tidligere stillet, sidst sammen med partiet

[H. C. Toft.]

venstre forud for folketingsvalget den 4. december i fjor. Vi kan altså tilslutte os forslaget om denne nedsættelse.

Vi ønsker imidlertid tillige, at amterne selv får lov til at bestemme grundskyldpromillerne inden for intervallet op til 15 promille. Det konservative folkeparti ønsker i videst muligt omfang at styrke den lokale selvbestemmelsesret, men ønsker at sikre en beskyttelse af grundejerne, så de ikke ensidigt kommer til at betale de amtskommunale udgifter over grundbeskatningen.

I de mange udtalelser op mod valget i går er der fra vist alle sider givet udtryk for, at man ville styrke det kommunale selvstyre, og så oplever vi i dag, at hvis der er noget, man ikke vil, så er det at give amtsrådene en videre beføjelse til selv at bestemme over skatteudskrivningen, hvordan den skal fordeles. Her er der ikke tale om det nærdemokrati, man talte om; dette er ikke det nære samfund, der er sat i højsædet, som det hedder i de politiske proklamationer, nej, her er tale om en statsdirigering fra Christiansborg, men der er jo nu også 4 år til det næste kommunale valg.

Jeg havde ellers på baggrund af udtalelser ved førstehandlingen dels af ministeren, dels af venstres ordfører, de radikales ordfører, ordføreren for fremskridtspartiet og kristeligt folkepartis ordfører fået den opfattelse, at man netop var parat til at give de enkelte amtsrådsmedlemmer lov til i deres amtsråd selv at fastsætte grundskyldpromillen inden for et vist interval. Som det fremgår af betænkningen, er det kun kristeligt folkeparti, der støtter det konservative ændringsforslag herom; jeg forstod nu på hr. Glistrup før, at der også er visse af fremskridtspartiets medlemmer, der vil stemme sammen med os.

Den 15. almindelige vurdering, som der nu beskattes efter, og de gældende bestemmelser i loven om amtsbeskatning medfører nye store skattemæssige belastninger af boligen og vil sætte mange borgere, der i forvejen havde sat sig for store forpligtelser for netop at få den bolig, der var tiltrækkende for familien, i store økonomiske vanskeligheder, som de dårlig nok kan klare.

På samme måde, men ikke sjældent i

forstærket grad, stilles ældre borgere, der for år tilbage havde sikret sig, så de kunne regne med at blive boende, men nu med en mindre indtægt pålægges skattemæssige byrder, der gør det umuligt for dem at bevare den bolig, de havde påregnet at kunne blive i. Det er en urimelig familiepolitik, når man således fratager dem, der har små indkomster i de ældre år, muligheden for at blive i de omgivelser, der er deres tilvante.

Ved første behandling gav jeg udtryk for, at vi ønskede en afklaring af, hvordan regeringen mente det ville gå i de enkelte amter i det kommende år, hvor budgetterne jo var fastlagt. Da regeringen ikke har betænkneligheder, kan vi tilslutte os forslaget, men ønsker den tilføjelse, som vort ændringsforslag er udtryk for, som jeg her har gjort mig til talsmand for, og som også fremgår af betænkningen.

Det af retsforbundet stillede ændringsforslag vil vi stemme imod, idet det jo vil medføre en meget stærkt stigende forøgelse af beskatningen af fast ejendom, af boligen og af alle grunde i vort land.

Vi indstiller lovforlaget til vedtagelse med det af os stillede ændringsforslag, og jeg vil tilføje, at skulle vort ændringsforslag blive forkastet, vil vi stemme for lovforlaget ved tredje behandling.

Det glæder mig selvfølgelig at høre, at det radikale venstre havde sympati for de tanker, vi har givet udtryk for, om en friere adgang til selv at kunne fastsætte grundskyldpromillerne i amterne, men jeg forstod faktisk ikke, hvorfor det skulle udskydes til et senere tidspunkt, når man netop her havde muligheden for at stemme for et sådant ændringsforslag.

Jes Schmidt (CD):

Centrum-demokraternes gruppe, som jeg repræsenterer i denne sag, er principielt indstillet på en afvikling af skat på ejendom, idet gruppen mener, at en aftrapning af den kommunale og amtskommunale grundskyldpromille over en række år er noget, som bør meget overvejes. Gruppen må dog fortsat fraråde at indføre en ændring kort før de nye budgetters begyndelse ude i amterne, selv om det ikke kan afvises, at amterne ligger inde med hundreder af millioner kroner i dag; det samme gælder jo for kom-

[Jes Schmidt.]

munerne, men jeg forstår, at der er visse planer om at sørge for, at disse millioner i hvert fald ikke kommer ud i forbruget.

Konklusionen er, at centrum-demokraternes gruppe går ind for en aftrapning på længere sigt, men holder sig til den betænkning, de har været med til at skrive.

Centrum-demokraternes gruppe kan ikke støtte de foreliggende to ændringsforslag.

Henning Philipsen (SF):

Som det fremgår af betænkningen, går vi imod regeringens forslag. Ligeledes agter vi at stemme imod de konservatives ændringsforslag, som vil fastsætte en maksimumsgrænse på 15 promille, således at amterne frit skulle kunne operere med den grundskyldpromille herunder, de måtte anse for at være den rigtige.

Til gengæld agter vi at stemme for retsforbundets ændringsforslag, som simpelt hen fjerner loftet. Vi anser det for sagligt at være det rigtige, og vi anser det også for at være det mest forsvarlige, idet man samtidig hermed knæsætter princippet om at prøve på at overføre en endnu større forvaltningsbeføjelse, en større selvbestemmelsesret, til amterne og hermed også gør et forsøg på at imødekomme kommunale og amtskommunale ønsker om større forvaltningsret, større selvbestemmelsesret.

Vi agter altså at stemme for retsforbundets ændringsforslag, og vi anbefaler øvrige partier at gøre det samme.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må straks sige, at vi er stort set enige med de konservative i det stillede ændringsforslag ud fra samme vurdering, at vi lægger ansvaret for udskrivningsprocenten ud til amtskommunerne. Når man lægger mærke til den debat, der var efter valget i går, må man også konstatere, at politikerne netop angav manglende selvstyre, om man så må sige, ude i amtskommunerne og i primærkommunerne som årsag til, at stemmeprocenten var så lav. Så må det da være om at gøre at lægge noget mere ud til amtskommunerne, så de får lov til at bestemme lidt mere, og vi mener, der er mulighed for med dette ændringsforslag her, at amterne inden for en vis margen får lov til at be-

stemme, hvor meget de vil udskrive over grundskylden.

Jeg skal indrømme, at retsforbundets ændringsforslag tilgodeser det samme, men dér synes jeg nok, springet er så stort, at jeg i alt fald i øjeblikket ikke tør hoppe på den, at man skulle give det helt fri. Men trods alt må vi sige, at friheden for amtskommunen er det, vi primært har set på. De 15 promille er såmænd ikke for vort parti et magisk tal, som vi stædigt ønsker at holde fast ved, men vi mener dog, at når de almindelige opvurderinger, som er fremkommet ved den 15. almindelige vurdering, giver amtskommunerne en provenuegevinst på 163 mill. kr., er der tilgodeset, hvad der skal tilgodeses ved udskrivningen over grundskatterne.

Vi vil derfor i første omgang anbefale ændringsforslaget fra det konservative folkeparti.

Flygaard (DR):

Der foreligger nu 3 muligheder omkring det foreliggende lovforslag: dels regeringens oprindelige forslag, dels det konservative ændringsforslag og dels retsforbundets ændringsforslag.

Jeg vil gerne takke for den tilslutning, der er givet til retsforbundets ændringsforslag. Vi ser det som et mål igennem en sådan bestemmelse at få en nedsættelse af indkomstskatten ude i amtskommunerne, og vi kan slet ikke se den sociale problematik, som man har gjort gældende fra venstres side. Vi vil da gerne pege på, at når man trækker problemet frem om den lille indkomst og den høje grundværdi, ligger der i høj grad et socialt problem dér, men et socialt problem af en helt anden karakter end det, man trækker frem fra venstres side. For hvis det er således, at man accepterer en lille indkomst, hvor der foreligger en høj grundværdi, har vi jo netop her et udtryk for, at jorden ikke bliver udnyttet hensigtsmæssigt. Vi ønsker netop ved vort ændringsforslag at sikre, at jorden får en i økonomisk henseende bedre anvendelse, og det mener vi at kunne tilgodeses med vort ændringsforslag.

Jeg skal meddele, at vi agter at stemme imod regeringens lovforslag, og at vi ikke kan støtte det konservative ændringsforslag.

Kaj Hansen (DKP):

Mit parti har én gang givet udtryk for vores synspunkt med hensyn til dette lovforslag.

Jeg vil gerne om de stillede ændringsforslag sige, at vi selvfølgelig ikke under nogen som helst omstændigheder kan gå ind for det ændringsforslag, der er stillet af de konservative. Endvidere kan jeg oplyse, at det ændringsforslag, som er stillet af retsforbundet, stiller vi os sympatisk over for, og det agter vi at støtte.

Indenrigsministeren (Jacob Sørensen):

Jeg vil gerne sige tak for den om end beskedne tilslutning, lovforslaget har fået. Jeg har bemærket, at vi nu kan regne med, at hr. Glistrup vil stemme for lovforslaget, og det er jeg da meget tilfreds med; selv om jeg jo nok er lidt forundret over motiverne til det, er jeg dog ikke i særlig grad foruroeligt over det.

Om de stillede ændringsforslag skal jeg sige, at regeringen i og for sig i princippet har megen sympati for de konservatives forslag om den ændring, at man frit kan sætte grundskylden indtil 15 pct. Men når jeg har frarådet ændringen allerede i et svar til udvalget og gerne igen vil give udtryk for den samme opfattelse, skyldes det den omstændighed, at vi egentlig har et meget irrationelt system med hensyn til ejendomsbeskatning, som opkræves både af amtskommuner og kommuner. Når det er således, at to kommunale instanser på samme tid skal fastsætte udskrivningsprocenter på fast ejendom, er det efter min opfattelse mest hensigtsmæssigt, at den ene er fikseret; derfor er jeg, uanset ønsket om større frihed, ikke i stand til at anbefale det konservative forslag.

Retsforbundets ændringsforslag giver ikke, som nogle af talerne har givet udtryk for, nogen som helst frihed for amtsrådene, idet loven fastsætter, at for det første skal der udskrives 4 promille i grundskyld, og derefter skal resten af skatterne udskrives med halvdelen som grundskyld og halvdelen som direkte indkomstskat. Det er altså på forhånd fastlagt, hvordan det skal være i så henseende. Det, man fjerner, er bare loftet over grundskylden.

Egon Jensen (S):

Når jeg i første omgang kun kom med nogle få bemærkninger, skyldtes det i og for sig, at jeg mente, problemstillingen var afklaret, men det ser altså ud til, at man ikke rigtig kan regne med de underskrifter, som står i betænkningen; jeg troede, at de medlemmer, der har skrevet under, også stod ved det, de har sagt. Men jeg havde egentlig forestillet mig og har regnet med efter den politiske debat, vi har haft i længere tid, at fremskridtspartiet var et renfærdigt parti, for det var et parti, der ikke ville opføre sig som gammelparterne i folketinget. Nu har jeg forstået, at hr. Glistrup, da han altså ikke rigtig kunne komme igennem på andre områder, skifter standpunkt, når det drejer sig om grundskylden. Kan man ikke klare det på den ene måde, kan man taktisk gøre det på den anden måde. Jeg må sige, at jeg er meget skuffet, men jeg har forstået, at hr. Glistrup altså har indledt en anden taktik herinde. Det, som hr. Glistrup står for, står han kun for, indtil han opdager, hvordan en afstemning eventuelt kan falde ud.

Jeg beklager dette. Fremskridtspartiets udvalgsmedlemmer fik anmodning om at gå til gruppen og så komme med indstilling om, hvilken stilling gruppen ville tage, og dér fik man uden omsvøb den besked, at fremskridtspartiet stemte imod regeringens forslag. Men nu er vi blevet så kloge; så skal vi altså — det har jeg i øvrigt heller ikke gjort særlig meget — ikke tage ordene særlig alvorligt, når de kommer fra hr. Glistrup.

Jeg har en enkelt bemærkning til hr. Arne Bjerregaard. Det var, ligesom om man allerede i dag på basis af det lovforslag, der ligger her, kunne udlede, hvad det egentlig drejede sig om ved kommunevalget i går. Det har jeg i hvert fald ikke været i stand til, men jeg forstår, hr. Arne Bjerregaard meget let kan gøre det.

Retsforbundets ændringsforslag, som jo går ud på, at man helt sletter grænserne og overlader til amtskommunerne at fastsætte grundskyldpromillen, har vi i og for sig principielt meget tilovers for, men vi tror nok, det er at gå alt for vidt.

Når vi heller ikke kan støtte det konservative ændringsforslag, skyldes det, at man her sætter overgrænsen til 15 promille lige-

[Egon Jensen.]

som regeringens forslag, men man sætter ingen bundgrænse på, eller rettere sagt, man giver mulighed for at gå meget, meget langt ned. Vi kan altså ikke støtte nogen af ændringsforslagene. Det ene har lidt af vores sympati, men der er lidt for meget i det, og det andet er en begrænsning, som vi i hvert fald ikke synes vi kan gå med til.

Glistrup (FP):

Hjertets renhed er at ville ét, og hr. Egon Jensen skal bestemt ikke have nogen som helst bekymringer med hensyn til at tro, at fremskridtspartiets hjertes er urene. Vi vil ét: vi vil af med indkomstskatten, og i januar måned kom vi bedst af med indkomstskatten ved at stemme imod lovforslaget, men på grund af de taktiske manøvrer, som hr. Egon Jensens parti har foretaget i mellemtiden, kommer vi nu bedst af med indkomstskatten ved at stemme for regeringens forslag. Altså taler vi i marts ud fra nøjagtig samme synspunkt, som vi talte ud fra i januar, men resultatet bliver et andet, fordi man har ødelagt den danske samfundsøkonomi, således om hr. Egon Jensens parti har, ved at gå ind på dette ulyksalige forlig, der gør isvinteren et år længere og får den til at vare frem til 1. april 1975.

Så er der et lille problem vedrørende retsforbundets ændringsforslag. Der sagde jeg, at vi havde en vis sympati for retsforbundets ændringsforslag, fordi det kunne medføre en større suverænitæt hos amtskommunerne. Herved forudsatte jeg naturligvis, at man overensstemmende med, hvad de konservative har foreslået, vil ophæve også første punktum i § 2. For gør man ikke det, så er retsforbundets forslag jo det rene, jeg ved ikke, hvilket udtryk man kan tillade sig, jeg ville meget gerne sige galimatias, men det tør jeg måske ikke.

(Kort bemærkning).

Egon Jensen (S):

Jeg er slet ikke i tvivl om, at hr. Glistrups hjerte er rent; der er bare en forskellig opfattelse af, hvad renhed står for.

Må jeg sige til hr. Glistrup, at det her er for smed at rette bager. Men nu er jeg i hvert fald klar over, at som udvalgsformand

skal man tage alt muligt forbehold, hver gang fremskridtspartiets repræsentanter kommer tilbage og melder, at det står partiet for, indtil de har været nede og tale med partiformanden, for så har man altså en anden indstilling.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Når grundloven foreskriver, at der skal være 3 behandlinger af et lovforslag her i folketinget, er det ikke, fordi man skal læse sig fast, når der kun har været én behandling; så må man tage sine standpunkter og tænke tingene igennem, efter som det udvikler sig, og det er meget, meget vigtigere, at man har et åbent og smidigt sind, end at man låser sig fast over for en udvalgsformand på et alt for tidligt tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Egon Jensen (S):

Ja, jeg beklager i og for sig, at det er sådan, vi skal arbejde her i folketinget, at hvis vi beder om klar besked, får vi den altså ikke, så skifter man bare, når man kommer ned til gruppemødet. Skal vi ikke kunne regne med, at fremskridtspartiets repræsentanter også har en smule baggrund, hvis partiets gruppe har taget stilling, således at vi kan afgive en betænkning og regne med, at det passer?

Niels Helveg Petersen (RV):

Hvis jeg må blande mig i den sidste debat, vil jeg sige, at den glistrupske smidighed er så tydelig, at det vistnok nærmer sig holdningsløshed. Ved første behandling tordnede hr. Glistrup imod regeringens forslag. Her ved anden behandling får vi at vide, at hr. Glistrup nu er tilhænger af forslaget. For eller imod er åbenbart aldeles ligegyldigt.

Hr. H. C. Toft gjorde nogle bemærkninger om vor holdning til det konservative ændringsforslag. Hr. H. C. Toft sagde, at her tilbød man netop amtskommunerne den frihed, som jeg havde været inde på. Men det er jo faktisk ikke rigtigt. Man tilbyder amtskommunerne frit at kunne fastsætte grundskyldpromillen, men med en overgrænse på 15 promille. Det tror jeg er en frihed, som i amterne ville føles som en spændetrøje, for amterne har jo i dag en

[Niels Helveg Petersen.]

højere promille end de 15, som hr. H. C. Toft her foreslår, og derfor ville det med det samme betyde, at amterne ville blive tvunget til ligesom efter regeringsforslaget at sætte deres indkomstskatter op. Og den form for frihed til at vælge mellem ejendomsskat og indkomstskat, som hr. H. C. Toft tilbyder amterne, kan vi ikke medvirke til. Skulle der være mening i at give amterne større frihed, måtte man slette samtlige begrænsninger i adgangen dertil, og det er et problem, vi, som jeg nævnte i første omgang, gerne vil vende tilbage til. Men vi ser meget vel, at det er problematisk, at der er 2 instanser, der frit kan fastsætte, og at det kan give nogle overraskende og uforståelige forskydninger for skatteborgerne.

Lad mig endelig sige om retsforbundets ændringsforslag, at det jo altså heller ikke giver amterne en større frihed. Der er ingen frihed i at tvinge amterne til at udskrive halvdelen af deres indkomst på grundskylden. Den form for frihed kan jeg i hvert fald ikke forstå.

Flygaard (DR):

Jeg har forstået fremskridtspartiet og hr. Glistrup således, at det var et primært formål at få indkomstskatten nedsat. Så stiller retsforbundet et ændringsforslag, der i høj grad kan tilgodese et sådant synspunkt, og så vil fremskridtspartiet alligevel ikke rigtig gå ind for retsforbundets ændringsforslag, medmindre man også får mulighed for at udskrive en lavere grundskyldpromille.

Nu synes jeg nok efterhånden, det kan blive meget svært at forstå, hvor det er, fremskridtspartiet vil hen. Hvis det er således, at de virkelig ønsker en nedsættelse af indkomstskatten, så bør fremskridtspartiet uden forbehold stemme for retsforbundets formål.

Til hr. Niels Helveg Petersen vil jeg gerne knytte den bemærkning, at vi med vort forslag direkte har tilsigtet at få en omlægning fra indkomstskat til grundskyld.

Aksel Pedersen (V):

Jeg er glad ved, at hr. Glistrup konstaterer, at der ingen frihed er i retsforbundets ændringsforslag. Forslaget binder til at udskrive en skat af en væsentlig større højde

på amtsgrundskylden, end vi har i øjeblikket, ca. 1½ milliard kr. mere.

Til hr. Niels Helveg Petersen: det med, at man skal opretholde en høj grundskyld for at ramme visse store jordbesiddere, er næsten som at henrette en mand ved at skyde ind i en flok. Jeg synes ikke, det er særlig effektivt. Der må være andre måder at tage den på, hvis man mener, man har begået noget forkert rent skattemæssigt.

Men det væsentlige synes jeg man springer over fra alle sider. Det er, at det i realiteten i mange tilfælde er en skat på boligen. Det er en skat, som oven i købet vender den tunge ende nedad ved at gøre boligen dyrere og vanskeligere at bebo især for dem, der har dårligt råd og har små indtægter.

Lindholt (FP):

Den stilling, jeg havde i kommunaludvalget, har jeg naturligvis stadig i dag. Og så skal jeg lige gøre tingets medlemmer opmærksom på, at jeg ikke kan forpligte de øvrige medlemmer af fremskridtspartiet. Det kan ingen af os. Vi er ikke en flok lydige partislaver i det parti.

Bay (FP):

Hr. Egon Jensen skulle prøve at lære lidt af den sidst udtalte passus om, hvordan vi ikke var slaver af vort eget parti og af egne ideer. Det var nok bedre, om hr. Egon Jensen prøvede at lære, at det var selvstændige mennesker, der blev valgt i dette land, der hver for sig tog stilling til tingene uden at være bundet af én gang forudbestemte meninger, uden at være bundet af enkelte udvalgsmedlemmers forgodtbefindende.

Jeg vil herfra give udtryk for, hvorfor jeg stemmer for at opretholde de 20 promille: af den simple grund, at vi er valgt ind for at lette indkomstskatterne, det er det mål, vi arbejder henimod. Hvis vi kunne være blevet enige om at skifte, havde det været, fordi der var en begrundelse for det. Den begrundelse var der nogle der bøjede sig for, ikke fordi det var partiformanden, der kom med den, for jeg tror ikke, der findes nogen anden partiformand herinde, der i den grad respekterer andres ret til at have en anden mening end den, han har, derfor kan jeg trygt give udtryk for, at jeg vil stemme imod.

Dernæst vil jeg tilføje, at når jeg også

[Bay.]

stemmer imod de konservatives ændringsforslag, er det ikke, fordi jeg ikke ønsker, at nærdemokratiet skulle få større indflydelse, men så er det, fordi jeg ønsker, at amternes dobbeltadministration skal ophæves; derfor er der ingen grund til at lave nye bestemmelser. Det sidste må jeg sige til retsforbundet også, og det er den eneste årsag til, at jeg også stemmer imod deres ændringsforslag. Der må være ligelighed til begge sider, og jeg kan ikke stemme for de konservatives.

Henning Philipsen (SF):

Jeg har almindeligvis andre og vigtigere ting at beskæftige mig med end hr. Lindholt og hans parti, men jeg bliver nødt til at sige en enkelt ting, og det er, at hr. Lindholt ganske enkelt forpligtede sit parti, og sådan kan man aldeles ikke optræde. Hvis vi for fremtiden — og her nærer jeg nu sådan set heller ingen illusioner — ganske enkelt ikke kan regne med det, når man giver sit løfte fra fremskridtspartiets side, så er det ikke andet, end at jeg har fået forstærket den tro, vi hidtil har haft: vi kan simpelt hen ikke regne med, hvad fremskridtspartiet siger. Jeg synes, det er rart, at ikke mindst hr. Lindholt bekræfter, at således forholder det sig.

(Kort bemærkning).

Egon Jensen (S):

Det er i anledning af det sidste. Jeg forstår, at partiformanden har hjælp behov, og det forstår jeg i og for sig også godt, for da fremskridtspartiets repræsentanter kom tilbage og jeg bad dem om at meddele gruppens stilling, blev der ikke taget noget som helst forbehold. Man kunne da godt, hvis man havde behandlet spørgsmålet og var uenig, på det tidspunkt have meddelt i udvalget, at udvalgets repræsentanter for fremskridtspartiet gik imod regeringens forslag, men at der var delte meninger. Der var intet forbehold.

Så vil jeg sige til hr. Bay, at jeg behøver

sandelig ingen belæring af hr. Bay om, hvordan man skal opføre sig i en gruppe, hvilken stilling man skal tage, men jeg har i hvert fald lært et og andet om, hvordan man ikke skal opføre sig.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Til venstres ordfører vil jeg bare sige, at der ikke efter retsforbundets opfattelse skal være nogen frihed til at løbe fra det, vi betragter som en samfundsmæssig forpligtelse.

(Kort bemærkning):

Glistrup (FP):

Til hr. Flygaards indlæg i forrige omgang vil jeg bemærke, at vel er det rigtigt, at fremskridtspartiet gerne vil fjerne indkomstskattetrykket, men hvis hr. Flygaard havde fulgt bedre med i vore publikationer, ville han også vide, at det ikke skal ske på bekostning af, at man forhøjer andre skattearter ud over bristegrænsen, hverken moms, forbrugsafgifter eller, som hr. Flygaard ønsker, grundbeskatning.

Det er baggrunden for, at vi slet ikke kan følge retsforbundets ændringsforslag i den skikkelse, det foreligger.

Lindholt (FP):

Om nogen af talerne vil beskæftige sig med mig eller med fremskridtspartiet, er for så vidt underordnet, og navnlig er det underordnet, om den, der var inde på det, ville det eller ej. Men noget andet er — og det troede jeg egentlig snart var blevet opfattet her i tinget — at vi agter at stemme efter vores overbevisning og efter grundloven, og det gælder stadig væk.

(Kort bemærkning).

Henning Philipsen (SF):

Jeg kan forstå på det sidste, hr. Lindholt sagde her, at man aldeles ikke skal regne med, hvad der bliver sagt. Det forstærker yderligere det indtryk, jeg har, at når vi andre prøver på at argumentere, går det

[Henning Philipsen.]

ind ad det ene øre og ud ad det andet, og jeg blev yderligere bestyrket i troen på, at der ikke er noget til at stoppe det.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg forstår, at fremskridtspartiet fastholder at følge deres overbevisning. Det har de jo også let ved, når deres overbevisning kan føre dem til alle resultater.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget uden for betænkningen af *Ib Christensen, Flygaard, Grønborg, Mølgaard* og *Poul Westergaard* (DR) (se sp. 3105) om en ny affattelse af § 1 *forkastedes* med 134 stemmer mod 20.

Ændringsforslaget i betænkningen om en ny affattelse af § 1 *forkastedes* med 122 stemmer mod 30.

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om Statsanstalten for Livsforsikring.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 78) findes i tidenden sp. 2693).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om bygningsfredning.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 55) findes i tidenden sp. 1977, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 123).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om oprettelse af en landsskatteret og om tilsynet med skatteligningen m.v.

Lovforslaget (nr. 93) findes i tillæg A. sp. 1697, fremsættelsen i tidenden sp. 2026).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Søren Jensen (S):

Det er klart, at hvis dette lovforslag vedtages, vil det betyde en vældig lettelse på adskillige områder, det være sig rent administrativt, besparelse af personale og besparelse af en masse kontorarbejde. Det er en vældig god ting. Og så ligger der jo også i lovforslaget, at man, samtidig med at man